

26 februari 2018

Finansinspektionen
finansinspektionen@fi.se

**Swedish
FinTech
Association.**

Remiss - Förslag till nya regler för betaltjänstleverantörer med anledning av det andra betaltjänstdirektivet (FI Dnr 15–10584)

Övergripande synpunkter

The Swedish Financial Technology Association (“**SweFinTech**”) är tacksam över möjligheten att få lämna föreningens synpunkter och kommentarer på de föreslagna ändringarna i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2010:3) om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer, (”tillståndsföreskriften”) och den nya föreskriften FFFS 2018:XX om verksamhet för betaltjänstleverantörer (”betaltjänstföreskriften”), som är delar av den remiss i ovanstående ärende som Finansinspektionen publicerade den 30 januari 2018.

SweFinTechs övergripande synpunkter på tillståndsföreskriften och betaltjänstföreskriften är följande:

- För att infria de delar av syftet med det andra betaltjänstdirektivet (”PSD2”) som avser att främja innovation, teknisk utveckling, att nya betalningsmetoder når ut till en större marknad, konkurrens och valfrihet för konsumenter, anser SweFinTech att Finansinspektionen, i den utsträckning det ges möjlighet, bör utforma kraven med beaktande av proportionalitet. För att underlätta innovation och nytänkande bör alla möjligheter som finns utnyttjas för att minska inträdesbarriärerna och kraven för t.ex. teknikintensiva, innovativa – och oftast mindre – betaltjänstleverantörer.

SweFinTech inser att det finns svårigheter att utforma föreskrifter som både ska passa stora betaltjänstföretag med hög komplexitet och mindre betaltjänstföretag, där verksamheten - som för flera av SweFinTechs medlemmar - drivs av en handfull medarbetare. SweFinTech vill dock framhålla och uppmana Finansinspektionen att där så är möjligt öppna upp för en högre grad av proportionalitet, så att kraven som ställs på företag står i proportion till, och tar hänsyn till, art, storlek, risk och komplexitet som betaltjänstleverantörens verksamhet innebär, vilket SweFinTech återkommer till i förhållande till specifika delar i föreskrifterna nedan.

- Det faktum att Sverige implementerar PSD2 i nationell rätt vid ett senare tillfälle än vissa andra länder leder till tillämpningssvårigheter och praktiska problem för både sådana företag som i dag har tillstånd som betalinstitut och s.k. tredjepartsleverantörer, som i och med ikraftträdandet av ändringarna i lag om betaltjänster kommer att stå under tillsyn. Inte minst för de som bedriver gränsöverskridande verksamhet. De olika tidpunkterna för ikraftträdande av ändringarna i lag om betaltjänster och EBA:s tekniska standarder som avser säker kundautentisering och säker kommunikation är ytterligare ett dilemma för de företagen. För att underlätta detta har SweFinTech följande förslag:
 - Det skulle vara mycket värdefullt med en vägledning för de betaltjänstleverantörer som redan i dag står under tillsyn om hur processen för att erhålla ”förnyat” tillstånd kommer att gå till, med anledning av övergångsperiodens slut för sådana aktörer den 1 november 2018. Det skulle vara bra om Finansinspektionen kan återkomma snarast med de eventuella krav på information som ska tillhandahållas i en sådan process.
 - De tredjepartsleverantörer som nu kommer att behöva söka om nytt eller förnyat tillstånd för sin verksamhet möts i dag av mycket frågor kring sin ”tillståndsstatus”, framförallt från parter i andra länder som redan implementerat PSD2. SweFinTech skulle uppskatta om kortare information kunde tillhandahållas på Finansinspektionens hemsida som på engelska adresserar förhållandet att den svenska implementationen av PSD2 är försenad, implementationens status, samt redogör för tidplanen för tillstånd, föreskrifter, vad som gäller under övergångsperioden m.m. med anledning av den senarelagda svenska implementationen. Sådan officiell information skulle kunna underlätta att kunna hänvisa till för många företag som idag får frågor från utländska parter i länder som redan implementerat PSD2 om sin status som reglerad/icke-reglerad verksamhet.
 - Företagen är angelägna om att så snart som möjligt kunna ansöka om tillstånd, och kunna åtnjuta de rättigheter som ges till tredjepartsleverantörer enligt PSD2 och dess respektive nationella implementering i medlemsstaterna. Eftersom den uppkomna situationen, d.v.s. Sveriges försenade implementation av regelverket, redan idag upplevs som konkurrenshämmande för dessa företag vill SweFinTech framhålla vikten av att Finansinspektionen anpassar sina resurser för att kunna hantera inkomna ansökningar skyndsamt.
 - För att underlätta de tillämpningssvårigheter som uppstår i och med att EBA:s tekniska standarder om säker kundautentisering och säker kommunikation träder i kraft långt senare än ändringarna i lag om betaltjänster, skulle SweFinTech även välkomna om Finansinspektionen, i likhet med danska Finanstillsynet, gav branschen tydlig vägledning bl.a. i frågan om tredjepartsleverantörers rättigheter (som finns oberoende av att EBA:s tekniska standarder ännu inte trätt i kraft). Se informationen ”Orientering om tredjepartsudbydere i övergangsperioden” och ”Orientering om stærk kundeautentifikation” på www.finanstilsynet.dk.

- SweFinTech välkomnar också och ser fram emot fortsatta diskussioner, dialog och vägledning i tillståndsfrågor för fintechföretag inom ramen för det av Finansinspektionen nyligen inrättade innovationscentret för Fintech.

Synpunkter på föreskrifterna

Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2018:XX om verksamhet för betaltjänstleverantörer ("betaltjänstföreskriften")

2 kap. 1, 2 st. Betaltjänstleverantörers hantering av klagomål

Finansinspektionen anger i andra stycket att "Betaltjänstleverantören ska besvara klagomålet på ett språk som är officiellt i det land där betaltjänsten tillhandahålls, och lämna det i *pappersform* till betaltjänstanvändaren, om leverantören och användaren inte kommer överens om annat.

SweFinTech föreslår att kravet på "pappersform" förändras till "i pappersform eller *i annat varaktig medium*", vilket också PSD2 artikel 101, p. 2 tycks möjliggöra. Att ställa krav på att dokument lämnas över i pappersform är varken tidsenligt, miljövänligt eller vad kunderna vanligtvis efterfrågar.

Av såväl förslaget till ändringarna i lag om betaltjänster i 5 kap. 58 §, 5 kap. 60 §, som i lagens definition av betaltjänstanvändare i 1 kap. och bestämmelserna i artikel 101 i PSD2, likväl som 8 kap. 12 § i tillståndsföreskriften framstår det som att de krav som uppställs avseende klagomålshantering gäller såväl för betaltjänstanvändare som är fysiska som juridiska personer. Detta framgår dock inte med samma tydlighet i 2.10 i remisspromemorian där Finansinspektionen hänvisar till Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2002:23) om klagomålshantering avseende finansiella tjänster till konsumenter, som gäller just i konsumentförhållanden.

SweFinTech föreslår att Finansinspektionen i remisspromemorian tydliggör om Finansinspektionen anser att kravet på klagomålshantering bara gäller i förhållande till fysiska personer (konsumenter). Om kraven på klagomålshantering gäller såväl för juridiska personer som för fysiska personer kommer det i praktiken innebära att en aktör som har bankrörelsetillstånd då lyder under olika krav på klagomålshandlingen för juridiska personer i betaltjänstverksamheten och i övrig verksamhet (övrig verksamhet ställer inte samma krav på klagomålshantering för juridiska personer).

5 kap. 1 § System för operativa risker och säkerhetsrisker

Finansinspektionen anger i 5 kap. 1 § p.1 att inom det ramverk som hanterar eller minskar risken för att operativa incidenter eller säkerhetsincidenter inträffar ska betaltjänstleverantören åtminstone "definiera och tilldela de *ansvarsfunktioner* som leverantören bedömer är nödvändiga för att genomföra säkerhetsåtgärderna".

SweFinTech föreslår att ordet "ansvarsfunktioner" ersätts med ett begrepp som i högre grad förklarar innebörden. Eftersom de ord som närmast motsvarar det som troligen åsyftas som används i EBA/GL/2017/17 är "nyckelroller och ansvar" föreslår SweFinTech att de orden används istället.

Finansinspektionen anger i 5 kap. 1 §, p. 4 att inom det ramverk som hanterar eller minskar risken för att operativa incidenter eller säkerhetsincidenter inträffar ska leverantören åtminstone "ta fram modeller för att hantera och kontrollera risker i betaltjänstverksamheten".

SweFinTech anser att det är otydligt vad som avses med *modeller* i detta sammanhang. Om syftet är att reflektera den bestämmelse som återfinns i EBA/GL/2017/17 i riktlinje 2.5, som anger att betaltjänstleverantörer bör inrätta tre effektiva försvarslinjer, eller liknande modell för intern riskhantering och kontroller, anser SweFinTech att ordet "modell" bör ersättas med en ordalydelse som närmare motsvarar den ovan nämnda i riktlinjen om tre effektiva försvarslinjer.

SweFinTech föreslår att den proportionalitetsprincip som ges uttryck för GL/2017/17 i riktlinje 1.1 avseende tillämpningsområde, också införs i föreskriften. Det anges där att "detaljnivån bör stå i proportion till betaltjänstleverantörens storlek samt art, omfattningen och komplexiteten hos de tjänster som betaltjänstleverantören har för avsikt att tillhandahålla och de risker dessa medför".

Det kan t.ex. införas genom nedanstående fetstilsmarkerade tillägg i 5 kap. 1 §, 1 st.:

"1 § Det system som en betaltjänstleverantör ska ha enligt 5 b kap. 1 lagen (2010:751) om betaltjänster ska vara anpassat för leverantörens verksamhet och bestå av ett ramverk av säkerhetsåtgärder som hanterar eller minskar risken för att säkerhetsincidenter inträffar. Inom ramen för systemet, **vars detaljnivå bör stå i proportion till betaltjänstleverantörens storlek samt art, omfattningen och komplexiteten hos de tjänster som betaltjänstleverantören har för avsikt att tillhandahålla och de risker dessa medför**, ska leverantören åtminstone".

Som SweFinTech nämnde i de inledande övergripande synpunkterna är det viktigt att kraven som ställs inte är mer omfattande än vad som är motiverat för att infria de delar av syftet med PSD2 som avser att främja innovation, teknisk utveckling, att nya betalningsmetoder når ut till en större marknad, konkurrens och valfrihet för konsumenter.

6 kap. Uppgifter till Finansinspektionen

Övergripande bedömning av operativa risker, säkerhetsrisker och åtgärder

Finansinspektionen föreslår i 6 kap.1 § bestämmelser rörande den årliga rapport som ska lämnas in till Finansinspektionen om övergripande bedömning av operativa risker, säkerhetsrisker och åtgärder. Rapporten ska lämnas in senast den 21 januari.

SweFinTech anser att det är oklart vilka krav som ställs på denna rapportering. Själva föreskriftsbestämmelsen talar om "en rapport som ger en övergripande bedömning" och remisspromemorian hänvisar till EBA/GL/2017/17 riktlinje 3.4. som talar om "omfattande riskbedömningar". SweFinTech föreslår att det tydliggörs vilken förväntan som

Finansinspektionen har på innehållet och omfattningen av denna årliga rapportering. Även i fråga om denna punkt bör proportionalitetsprincipen enligt EBA/GL/2017/17 riktlinje 1.1 komma till tydligt uttryck.

I fråga om tidpunkten för inlämnande av rapporten, som då i synnerhet för små bolag som inte har samma mängd resurser, kommer mitt i tiden för årsbokslut, föreslår SweFinTech att tidpunkten senareläggs till t.ex. den 31 mars.

Statistiska uppgifter om svikliga förfaranden

Finansinspektionen föreslår i 6 kap. 2 § föreskrifter om rapportering av uppgifter om svikliga förfaranden. Även i fråga om dessa uppgifter föreslås rapporteringstidpunkten 21 januari (och 21 juli). Rapporteringen ska lämnas på blanketter för rapportering som finns på Finansinspektionens hemsida.

SweFinTech föreslår, även i förhållande till denna rapportering, en annan tidpunkt än 21 januari för rapportering, för att underlätta för mindre bolag, t.ex. den 31 mars.

Blanketterna som nämns har inte varit föremål för remissen, men SweFinTech vill gärna lämna medskicket att det är önskvärt att dessa blanketter utformas i ett format, rapporteringsmall, eller liknande som det är enkelt att använda och läsa in data i.

Allvarliga operativa incidenter eller säkerhetsincidenter

Finansinspektionen anger i förslaget till 6 kap. 4 § att uppgifter om allvarliga operativa eller säkerhetsincidenter ska lämnas till Finansinspektionen inom fyra timmar efter det att incidenten upptäckts.

SweFinTech anser att det borde framgå tydligare hur sådan rapportering ska ske. I synnerhet för den initiala rapport som ska lämnas inom 4 timmar från att incidenten upptäcktes är det viktigt. Ska rapportering göras genom Finansinspektionens rapporteringssystem eller ska sådan information skickas till Finansinspektionen med e-post och kommer tillgänglighet finnas på Finansinspektionen för att göra sådan rapportering alla dagar, dygnet runt?

SweFintch vill framhålla de praktiska svårigheter som ofta finns med att inom 4 timmar (oavsett tid på dygnet) avgöra om händelsen är av sådan karaktär att den skall rapporteras. Ofta krävs omfattande interna utredningar för att kunna klargöra vad som har hänt och vilka effekter (om några) det inträffande kan ha för inblandade aktörer. Med anledning av de högt uppställda kraven i sammanhanget föreslår SweFinTech att Finansinspektionen klargör hur tanken är att rapporteringen ska fungera rent praktiskt, vilket också kan få påverkan på de system och processer som betaltjänstleverantörer utvecklar för att möta kraven.

Med tanke på att den mycket korta tid som 4 timmar är i detta sammanhang önskar SweFinTech att Finansinspektionen tydliggör, på motsvarande sätt som i EBA/GL/2017/10 enligt följande kursivering, att rapportering ska ske inom fyra timmar efter det att incidenten upptäcktes *”eller om*

Finansinspektionens rapporteringssystem inte är tillgängligt eller inte fungerar, så snart som det är tillgängligt eller fungerar igen”.

Även i fråga om blanketter för denna rapportering föreslår SweFinTech att dessa utformas på ett sätt som möjliggör enkel inrapportering. Då efterföljande efterforskningar av en aktör sannolikt kan komma att leda till ett konstaterande att incidenten inte är av sådan karaktär att vidare rapportering till Finansinspektionen är nödvändig, föreslår SweFinTech att det även finns ett enkelt och tydligt rapporteringsverktyg för att meddela detta till Finansinspektionen.

Finansinspektionen föreslår i 6 kap. 5 § att den information som en betaltjänstleverantör ska ge till sina betaltjänstanvändare om en allvarlig incident som kan påverka betaltjänstanvändarnas ekonomiska intressen ska lämnas genom ett kommunikationsmedel som den enskilda användaren har valt och anger vidare ett antal kommunikationsmedel som betaltjänstanvändaren ”åtminstone” ska kunna välja mellan.

SweFinTech anser att utformningen av bestämmelsen blir alltför detaljerad och opraktisk. Den är inte i linje med PSD2:s syften om att tillsäkra öppenhet och att främja innovation, utan föreskriver krav på kommunikationsvägar som varken är tidsenliga mot bakgrund av den innovation man söker främja, eller motsvarar de som används av många av dessa företag i deras kommunikation med sina kunder. Vidare så kommer betaltjänstleverantörer att, för att tillämpa bestämmelsen enligt Finansinspektionens förslag, behöva kontakta betaltjänstanvändarna separat för att fråga om vilket kommunikationsmedel de föredrar för att ta emot information om allvarliga incidenter. De kommunikationsmedel som räknas upp i förslaget och som en användare ”åtminstone” ska kunna välja bland blir naturligen förknippade med krav på en mer omfattande lagring av och fortlöpande behandling av ytterligare personuppgifter, vilket är oförenligt med syftena för såväl gällande som kommande dataskyddslagstiftning, och några av dem (som t.ex. telefonsamtal) är uppenbart opraktiska för denna typ av masskommunikation. Finansinspektionen tycks också ha utgått från att betaltjänstanvändaren är konsument, vilket inte alltid är fallet.

I proposition 2017/18:77 avseende ändringar i betaltjänstlagen anges i denna fråga att *”information till betaltjänstanvändarna ofta bör kunna ges via betaltjänstleverantörens webbplats eller via internetbanken för att snabbt kunna nå så många användare som möjligt och att det kan övervägas om information i annan form, t.ex. genom utskick per post bör göras i vissa fall för att säkerställa att samtliga användare nås av informationen”.*

SweFinTech föreslår att föreskriften ändras så att innehållet efter första meningen ersätts med följande ordalydelse:

”Information ska lämnas via betaltjänstleverantörens webbplats eller via sådana kommunikationsvägar i betaltjänstleverantörens tjänst som generellt används för tillhandahållande av information till betaltjänstanvändaren. Betaltjänstleverantören ska också överväga om information ska ske i annan form, och ska i vart fall tillse att informationen görs tillgänglig och efter informationstillfället kan tillgås av betaltjänstanvändaren på ett varaktigt medium.”

Denna ändring är också motiverad av att vissa typer av tredjepartsleverantörer (t.ex. de som tillhandahåller betalningsinitieringstjänster) varken i praktiken eller löpande har den typ av direktkontakt med betaltjänstanvändare som gör att de får eller har tillgång till sådana kontaktuppgifter som nämns i förslaget. För deras del är en information via webbplatsen eller annan del av tjänsten vanligen det enda praktiskt möjliga alternativet.

Kontakt via något annat kommunikationsmedel än webbplats kräver även i praktiken att en betalningsinitieringsleverantör, *innan* en betalningsinitieringstjänst genomförs, efterforskar hur betaltjänstanvändaren önskar att bli kontaktad för detta ändamål. Om Finansinspektionen, trots ovan anförda kommentarer, föreskriver att betaltjänstleverantören inte endast kan ge information via webbplatsen, bör Finansinspektionen också beakta vad regeringen har anfört i prop. 2017/18:277 s. 227. Innebörden av det är att kontaktinformation till betaltjänstanvändaren ska kunna efterfrågas senare, för det fall en allvarlig incident har inträffat och informationskravet aktualiseras (t.ex. genom kontakt med kontoförvaltande betaltjänstleverantör). Regeringen ger alltså uttryck för att det i dessa fall inte finns något krav på inhämtande av tillvägagångssätt för framtida kommunikation, eller för den delen kontaktuppgifter överhuvudtaget, *innan* en betalning initieras.

SweFinTech har noterat att FFFS 2015:15 om rapportering av väsentliga händelser upphör att gälla i betaltjänstverksamhet. Den föreskriften innehåller krav på att en specifik funktion/befattningshavare ska rapportera sådana händelser till Finansinspektionen. SweFinTech ser gärna att Finansinspektionen tydliggör i föreskriften eller i beslutspromemorian att det inte finns något krav på att en specifik befattningshavare ska rapportera den nya typen av allvarliga incidenter till Finansinspektionen, utan att det står företagen fritt att utse en eller flera valfria befattningshavare med den uppgiften inom företaget.

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2010:3) om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer

8 kap. Organisatoriska krav för betaltjänstleverantörer

Finansinspektionen föreslår i 8 kap. 8 och 10 § att dessa bestämmelser ska ändras så att det inte längre finns valfrihet, motiverat av proportionalitet, vid tillämpning av de organisatoriska kraven på oberoende för funktionerna för regelefterlevnad och riskkontroll. Enligt förslaget skulle det i stället krävas Finansinspektionens tillstånd för att kunna avvika från kraven om oberoende.

SweFinTech anser, i linje med den övergripande synpunkten om och att så långt det möjligt säkerställa en proportionerlig tillämpning av kraven, att föreskriften bör lämnas oförändrad och att det även fortsatt ska vara upp till betaltjänstleverantörerna att göra en bedömning av om det organisatoriska oberoendet krävs eller inte med hänsyn tagen till verksamhetens art, omfattning, storlek, komplexitet och risk.

SweFinTech har medlemsföretag som bedriver verksamhet med en handfull anställda, med låg risk och liten komplexitet. Att ställa krav på organisatoriskt oberoende för funktionerna för regelefterlevnad och riskkontroll är inte rimligt i den typen av organisationer.

Finansinspektionen anger i stycket 4.2.4.4 i konsekvensanalysen i remisspromemorian att upphävandet av undantaget enbart skulle påverka något enstaka institut. SweFinTech anser dock att det sannolikt påverkar flera än något enstaka företag, inte minst sådana tredjepartsleverantörer som nu blir föremål för tillstånd, men ännu inte har det.

Som Finansinspektionen påpekar i konsekvensanalysen skulle konsekvensen av förslaget bli att dessa företag får anställa ytterligare personal eller genom uppdrag lägga ut funktionerna till konsulter. Den kostnad som en anställning av ytterligare en (eller snarare två) personer innebär för ett bolag som enbart har en handfull anställda är mycket kännbar, likaså att anlita konsulter. SweFinTech anser att en utläggning av dessa funktioner då innebär att arbetet utförs av personer som har mindre kunskap om verksamheten som sådan då de inte dagligen finns i denna.

SweFinTech anser att bestämmelsen bör lämnas oförändrad.

I 8 kap. 10 § hänvisas i andra stycket till första stycket punkterna 3 och 4, men eftersom dessa punkter inte rör oberoendekravet bör antingen hänvisningen eller innehållet i punkterna förändras för att vara korrekt.

Med vänlig hälsning,

The Swedish Financial Technology Association